

مرتضی مطهری

مرتضی مطهری (۱۳ بهمن، ۱۲۹۸ فریمان - ۱۱ اردیبهشت، ۱۳۵۸ تهران) فیلسوف، متکلم و مفسر قرآن، عضو هیئت مؤتلفه اسلامی و از نظریه‌پردازان نظام جمهوری اسلامی ایران بود.

وی قبل از انقلاب ۵۷ عضو انجمن سلطنتی فلسفه و استاد دانشگاه تهران بود. بعد از انقلاب به ریاست شورای انقلاب منصوب شد. سید روح‌الله خمینی علاقه زیادی به وی داشت، تا بدانجا که بعد از مرگش گفت: «مطهری پاره تن اسلام و حاصل عمر من بود.» در ادبیات رسمی جمهوری اسلامی از وی با عنوان «معلم شهید» یاد می‌گردد.

مطهری در ۱۳ بهمن ۱۲۹۸ در فریمان از توابع مشهد در خانواده‌ای روحانی با اصالت هراتی متولد شد. در کودکی برای فراگیری دروس ابتدایی به مکتبخانه رفت. در سن دوازده سالگی به حوزه علمیه مشهد رفت و به تحصیل مقدمات علوم اسلامی همت گماشت. در این دوران اندیشه‌های مربوط به خداشناسی سخت او را به خود مشغول می‌دارد. در سال ۱۳۱۶ برای تکمیل تحصیلات خود عازم حوزه علمیه قم شد. این در حالی بود که اندکی پیش از آن عبدالکریم حائری یزدی، مؤسس حوزه علمیه در گذشته بود و ریاست حوزه را سه تن از مدرسان بزرگ آن سید محمد حجت، سید صدرالدین صدر و سید محمد تقی خوانساری به عهده گرفته بودند.

او نزد آیت‌الله صدوقی، کتاب «مطوّل» را فراگرفت و در محضر آیت الله مرعشی نجفی، «شرح لمعه» را آموخت. در دوره اقامت پانزده ساله خود در قم از بروجردی (در فقه و اصول) و خمینی (به مدت ۱۲ سال در فلسفه ملاصدرا و عرفان و اخلاق و اصول) و علامه سید محمد حسین طباطبائی (در فلسفه: الهیات شفای بوعلی و دروس دیگر) بهره گرفت. قبل از نقل مکان بروجردی به قم، مطهری گاهی به بروجرد

می‌رفت و از محضر وی استفاده می‌کرد. وی مدتی نیز پای درس و بحث حاج میرزا علی آقا شیرازی در اخلاق و عرفان نشست. سید محمد حجت (در اصول) و سید محمد محقق داماد (در فقه) از اساتید دیگر مرتضی مطهری بودند. وی در مدت اقامت خود در قم علاوه بر تحصیل علم، در امور اجتماعی و سیاسی نیز مشارکت داشت و از جمله با فدائیان اسلام در ارتباط بوده‌است.

مطهری، در سال ۱۳۳۱ با عالیہ روحانی، دختر یکی از روحانیون مشهد ازدواج می‌کند. حاصل این پیوند چهار دختر و سه پسر است. علی مطهری یکی از فرزندان اوست. علی عباسپور تهرانی فرد و علی لاریجانی داماد او هستند.

مطهری در سال ۱۳۳۱ از قم به تهران مهاجرت کرد، و در این شهر به تدریس در مدرسه مروی و تألیف و سخنرانی‌های تحقیقی پرداخت. در سال ۱۳۳۴ اولین جلسه تفسیر انجمن اسلامی دانشجویان توسط مطهری تشکیل گردید، و در همان سال تدریس خود را در دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران را آغاز کرد. در سالهای ۱۳۳۷ و ۱۳۳۸ و پس از تشکیل انجمن اسلامی پزشکان، مطهری به یکی از سخنرانان اصلی این انجمن تبدیل گشت. وی در طول سالهای ۱۳۴۰ تا ۱۳۵۰ سخنران منحصر به فرد این انجمن بود.

مرتضی مطهری بعد از ظهر روز سه‌شنبه ۱۱ اردیبهشت ۱۳۵۸ به همراه گروهی از رجال سیاسی انقلابی در جلسه‌ای در منزل یدالله سبحانی شرکت می‌کند. پس از پایان جلسه، در تاریکی شب و هنگام خروج وی از محل جلسه، هدف گلوله یکی از افراد گروه فرقان قرار گرفت، و پس از انتقال به بیمارستان طرفه درگذشت.